

Mahjas Weefis.

Ar pašča wifuschebliga augsta Reizara weleschanu.

29. gada-

gahjums.

Mahjas Weefis isnahk weentcis pa udedu.

Maksa ar peesubtiščanu par past:
Ar Beelikumu: par gadu 2 r. 35 l.
bes Beelikuma: par gadu 1 " 60 "
Ar Beelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
bes Beelikuma: par 1/2 gadu " 85 "

Maksa bes peesubtiščanas Rīgā:
Ar Beelikumu: par gadu 1 r. 75 l.
bes Beelikuma: par gadu 1 " " "
Ar Beelikumu: par 1/2 gadu " 90 "
bes Beelikuma: par 1/2 gadu " 55 "

Mahjas Weefis teel isdots festveenahm no plst. 10 sablot.

Maksa par fludināščanu: par weenas slejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, to tašda rinda eencm, maksa 8 lap.

Rebatiža un ekspediziža Rīgā, Ernst Plates bilšču- un grahmaru-bru- latarā un burtu-lecturē pee Pehiera bapnizās.

Nahditajs. Jaunalahs siņas. Telegrafa siņas. — **Celščsmeš siņas:** Rīga, Ligate, No Kolneses, No Rujenes, Behnes-Birole, Ible, No Reel-Čeres, Peterburga, Džefa, Sarlowa, Petrova. — **Aršemes siņas:** Politilas pabrslas, Franziža, Angliža, Austro-Ungariža, Rina. — Rīgas Latweešču Beedribas Sinibu Kommissiža. Rīgas Latweešču kraščanas un aifdoščanas lafe. — **Beelikuma:** Brihniščkligs šapnis. — **Gravdi un feedi.**

S i n a.

„Mahjas Weefis“ wehl war pastellet un wifschini gadā isnahkuschee numuri ir dabujomi. Maksa par „Mahjas Weefis“ atrodahs usšihmeta katra numura pirmas lapas puses augšas galā. Peenemschanas: **Ernst Plates,**

„Mahjas Weefis“ ihpafschneeks un atbildošais redaktors.

Jaunalahs siņas.

Rīga. Ešo fwehtdeemu, 15. janvari, teatra draugi dabuhs redset jaunū dšeeda-ščanas lugu „Nemeerigi laiki,“ us to sawus lasitajus darom usmanigus.

Widsemē pehz „Wald. Wehtnescha“ 1882 gadā bij 1897 skolās ar 121,248 skoloneem (65,263 puiseneem un 55,985 meitenehm). Lūhkojot us 1881. gadu, skolū flaits bij wairojees pa 30, to starpā Rīgā pa 6, ap- rinkū pilsehtās pa 16 un us laukeem pa 8; turpretim skolenu flaits bij wairojees tikai pa 2989, proti: Rīgā pa 1134, zītās pil- sehtās pa 1073, us laukeem pa 782. — Laukskolu Widsemē bij 1617, to starpā 369 pareistizibas un 1248 lutertizibas; skolenu bij 95,822 un proti: 49,783 puiseni un 46,039 meitenes. Kad skolenu flaitu salih- dsina ar to behrnu flaitu, lūreem ja-apmeklē skolās (starp 7 un 16 gadeem), tad redsams ka pilsehtās skolu teescham apmekleja 81,9 un us laukeem 57,8 procenti. Bet kad ne- peemiršt, ka bes mineteem skoloneem wehl 45,380 jeb 27% mahzibu baudija mahjās, tad isnahk, ka toti maš tahdu behrnu, kuri paleel bes skolās mahzibas.

No Aistrakles. 6. janvari seh. g. pašča treju-lingu deenā man gadijahs sawu da- riščanu dehl us Jaunjelgawu aifbraukt, bet kad tahs deenas wafarā Aistrakles dšeeda- ščanas beedribas lozekli teatri ar weefibas wafaru isrihkoja Strihwereešču pagasta namā, tad man ari gribejahs tur klah buht, ta- dehl ari noliktā laika turp nonahzu us teatra israhdiščanu, kur us programa tā lasiju: „Strihwereešču beedribas namā, 6. janvari 1884, buhs teatris, kur israhdihs „Ruhki- tis.“ 5 zehleends latwiski no N. Dibriča, pulksten 6 wafarā. Genahfums kurlmehmū behrnam Andrei Bule par labu, dehl skolo-

ščanas. Pehz tam weefigs wafars pee la- bas musikas.“ Lai gan nelahds pafauligu preeku mihtotajs ne-efmu, tad tomehr ar labu firdsapšinu warū leezinat, ka Aistrak- leešči sehā mahkflā ir tahku tikuschē un „Ruhkiti“ toti isweizigi spēheleja, tā ka katris ar scho teatra israhdiščanu wareja pilnā meerā buht. Publīka bija jo leela, kas gan- drihs katru zehleena lomū ar aplaude- ščanu pawadija. Pehz manahm domahm zeen. teatra israhdituji ir jaluhds, us preek- šču flaturū stipraki runat, lai laudis wifus wahrdus, kas teel runati, waretu fšaidri dširdet un šapraft; jo dauds laudis, kas pee šahles durwim stahw un no eenahzeem teel laweti, grehti war dširdet un šapraft lūgas spēhletaju wahrdus. Pehz teatra israhdi- ščanas jauni laudis pee musikas sawu laiku pawadija pee danzofšanas dehl islustešča- nahs. Pulkstens jaw rahdija 4 rihtā, kad laudis isščkirdamees us mahjahm dewahs. Lai dšihwo Aistrakles teatris un wina wa- doni! Augstu laimi jaunā gadā teem usšauz wīnu pašihstamais draugs **Sbrg.**

Igaunu lūgenezibas beedriba „Dinda“, ka is „Česti Postimees’a“ fludinajumeem re- dsams, februrā mehneš jola šahkt isdali- diwidendu beedribas atzižu ihpafschneekem. Tā tad jadomā, ka beedribas naudas leetas nu labojušchahs.

No Mastawas fino par šchahdu schausča- ūchaligu fleplawibu un pašchfleplawibu, kas paštrahdata no tirgotaja Bitschkowa aif ne- ustizibas pret seewu. Minetais Bitschkows dšihwoja seewas-mahtes, tirgotaja Kotowa atraitnes, namā. Wīnšč bij eestahjees wehl gluschē jauninšč Kotowa deenastā un israh- dijahs katrā sinā pur ustizamū un weiklu jaunekli. Kad preešč 7 gadeem wezais Kotows nomira, tad Bitschkows apprezeja wina meitu Margaretu, to jaw gadeem flu-

sihā bij mihlejis, un wadija seewas tehwa weikalū tahlak. Pirmais laulibas gads pa- gahja laimigi, kamehr tahds miuschneeks ar teem eepafinahs un palika, ka mehds šajit, par wīnu mahjus-draugu. Laipniba, to jaunā seewa sehim parahdijai modināja pee Bitschkowa ne-ustizibu, kas ar katru deenu tapa leelata, kamehr pag. gada 3. dezembri noweda pee breefmigas noseedsibas. Minetais wafarā Bitschkows ap pulksten 11 pahrnahza mahjā un dšehra pee seemas-mahtes tehju, kur ari drihs eenahza wina seewa. Wehlat abi nogahja us gulamo lambari. Kas tur starp abeem notizis, naw sinams, bet seewas- mahte us reis dširdeja wairat šchahweenus no tureenes atšlanot un steidsahs lihds ar fulaineem us nelaimes un breefmu weetu, kur atrada Bitschkowu ar šadragateem de- nineem un isščchantu revolweru rokā us grih- das gulam un wina seewu us dihwana ari ar šaschanteem denineem. Abi wairs nebij glahbjami. Melaimigais wihrs bij 36 gadus wezs un wina seewa 26 gadus.

Telegrafa siņas.

Peterburgā, 12. janvari. „Waldibas Wehtnesis“ isfludina no ministerijas apstip- rinatu norahditaju, kurā apšihmetas zenas, par šahdahm wehrtspapihrei par noguldina- jumū pee terminū brandwihna-alkijes-ma- šajumeem ir preti nemi.

— 11. janvari Peterburgā atnahza jau- nais Italijas fuhtnis Greppi.

— Grafs Loris-Melikows, kas bija ša- flimis, tagad atwešelojahs.

— Is Wafu telegrafe, ka Perseešči at- fituschē un isflihdinajuschē Merwes Turkmenu barus, kas taišjahs usbrukt Mešchedei.

Berlinē, 11. janvari. Biskaps Brintmanns ir tizis no laizigās waldibas apschelots un atkal sawas amatu darischanas usnehmis.

Cefchfemes firas.

Kollegijurahts Kobilinskis par nerimstoscho usjhtibu, ko israhbijis pa to laiku, kur bij peekommandets rewidentam-senatoram Kursemē un Widsemē, 21. dezembri 1883 Wisangstaki pagodinats ar fw. Annas ordena 2. kl.

Rigas pilsetas domes sapulze 9. janvari 1884 Sapulzi wadija pilsetas galwa. Klapt 51 domneeks.

1) Apstiprinaja 1884. gada budžetu, un proti: eenehmumds un isdewumds 1,875,148 rbl. 67 kap.

2) Waldes preekschlikumu par muischu pahrwaldes isdewumu paleelinaschanu par 671 rbl. 81 kap. peenehma.

3) Tapat apstiprinaja pilsetas waldes un domes kanzlejas isdewumu pahrakumu, 4375 rbl., tadeht ka pagabjuschā gadā bij isdoti diwi gada pahrslati (1880 un 1881 gadam). Beigās weselebas komitejā ezehla weenu un eezirkna preekschneekds daschus lozektus.

Dr. Ed. Kuffowstis, direktors un wirsahrs Aleksandreja, winas zetortdeenās rihā zaur treeku peepeschi nomiris.

Lauzineekem par peefodinashanu. Schinis deenās pee mums redakzija eenahf kahds lauzoneeks, pastahstidams schahdu atgadijumu: Wirsch Rigā eebrauzis, lai daschadas prezes eepirktu, bet magasinu adrejes nesinadams, greefees pee kahda zilweta, kas pee eelas stubra stahwejis. Schis winu ari us wajadfigahm pahrdotawahm aishwedis. Sawas wajadibas eepirkuscham, lauzoneekam nahzees grehti, wisus eepirkumus pascham nest, tapēz zitus atdewis sawam pawadonim nest. Scha zilweta laipno paklausibu redsedams, lauzoneeks tam usdewis, lai eepirkumus, weenā pakā fatihtus, aishnestu us weefnizu (wirsch bijis nostahjees „Park-Hotela“). Sweschineeks to apsolijees un aishgahjis. Kad lauzoneeks us weefnizu nogahjis, tad sweschineeks ar nesamo tur wehl nebijis, bet aishlaidees lapās.

Lauzoneeks muhs luhdsis, lai scho atgadijumu eelelot „Mahjas Weesi“ lauzoneekem par peefodinashanu, la wini sweschineekem ne-ustizetos, kas winus par Rigu iswadatu, ja wadona wajaga, lai tad peenemot ekspresti.

Pawasara wehstneschi. „Nig. Btgai“ sino no daschahm pusehm, ka Tornakalna swehtdeenu zihruki dsirdeti dseedam.

Ligate. Mesen atpakal nodega Vigates pipihfabrika, peederiga „Nigas alziju papihfabrikas“ fabeedribai. Birmdeenās rihā nu ari nodega minetās fabeedribas otra fabrika, proti Juglas papihfabrika. Uguns ap plst. 7 iszehlufes behninds, kur usglabaja papihra atklās u. z. tahdas leetas un kur newenam nebijis darishanu.

Birmā fabrika bij apdroshinata par 300,000 rbl., no kuras summas 1/4 dala krihtot us paschapdroshinaschanas daku, turpretim atleefoschee 225,000 rubli lihdfigās dakās us II. Kreewu, Peterburgas un Seemeta ugunsbeedribahm. Stahde fneefotees us 150,000 rbl. — „Juglas“ fabrika bijuse apdroshinata par 200,000 rbl., pa dalai „Jafora“, Peterburgas un Warshawas beedribās un ari tē 1/2 krihtot us paschapdroshinatajeem. Stahdes Juglas fabrikā lihdf 140,000 rbl.

No Kofneses un Trentelberges. Nā wisur sagli ir toti wairojuschees un pahrdroschi palikuschi, tapat tas ari eet schē. Tai 7. janvari sch. g. Kalnisch fainneekam P. Burgail lungam, kamehr tas Kofneses stanziā bufetē us kahdahm minutehm eegahjis, sagli wina brango sirgu ar wisu aishuhgu 300 rubtu wehrtibā bij nosaguschu un tad us Zehlabschtates pušt laiduschees projam. Kad nu sagleem us karstahm pehdahm pakaf dsinahs, tad kà dsirdams, otra deenā esot tos panahkuschu 15 werstes aish Zehlabschtates — meschā, kur sirgu esot gan rolās dabujuschi, bes sagli, 3 tehwinu buhdami — isprukuschu. Tad Trentelberges muischas rentneekam K. lungam un wina pusgraundneekem tai 4. janvari no peedarba tita 30 puhru rudsu issagti, lam wehl lihdf scho paschu deenu naw pehdas fadistās; kà ari awens un aita no stakka lihdf panemti, lai tal maise nebuhtu faufa ja-ehd. It ihpaschi Dr. meestā un ta apgabala katru nakti noteek fahdsibas un durwju lauschanas tā kà ja to gribetu pilnigi usrakstīt, tad weenam skriwerim peetiltu deesgan darba titai sagtu darbus ween usrakstīt. Muhsu laikds fahdsibas darbi wairs naw sweschi, bet tā fatot parasta leeta un tadeht daschu labu reisi wairs netihf spalwu rotā nemt, neds ari laika raksteem par teem nedarbeem ko pasinot, jo kà man domat, — laikraksti taf sagtus no winu sagschanas darbeem ne-atturehs, neds ari rahmakus padarihs. Sbrg.

No Kujenes „B. W.“ raksta, ka tur bijis nodomats dibinat Latweeschu beedribu un pehrn pawasari ari jaw statutus eeshutijuschu gubernatora lungam, ar luhgumu, laipni isgahdat winu apstiprinashanu. Bet 7. dezembri no Walmeeras brugu teefas zaur meestina wezato dabujuschu sinojumu, ka statuti no eekschleetu ministera kga neteekot apstiprinati. — Atzeltee Nurmeechu pagasta amata wihri preeksch swehtkeem dabujuschu kreisteefas spreedumu, pehz kura wini teekot apscheloti us kroneschanas manifestā pamata.

Behnes-Ziroles (Tulumas apr.) krahichanas un aishdoschanas kases statuli apstiprinati un kase atklasta. Par preekschneeku eezeltis dakteris Gante Zirole.

Ihles meschds, Tulumas aprinki, kà Wahzu awijes lasams, parahdijuschees willi.

No Leel-Ejeres raksta „Balt. Semkopim“, ka tautas brakli 29. dezembri 1883 sapulzejuschees walits mahjā un fametuschi naidu preeksch Leel-Ejeres pagasta bankas dibinaschanas un eeshneeguschu statutus, kuri pehz Leel-Auzes bankas statuteem isstrahdati, Augustai waldibai preeksch apstiprinashanas.

Is Leel-Ejeres top „Swang.“ rakstits, ka tureenes pagasta walde issinojufe: lai neweens fainneeks neds ari behrnu wezati sawus wehl ne-eeshwehtitus behrnus nelaisch swehtdeenās watards us krogu. Kad fainneeks wehl tahdus laidischot, tad jamaksa weens rublis strahpes naudas; tapat tad, kad tehws un mahle atkautu, ka behrni pirmdeenā atnahf apreibuschi skolā un waj kabatas zigareem peebahitas. — Apalsch Leel-Ejeres, Nengeem un Pampateem esot gan 4 basnizas un 3 mahjitaji, bet ari kahdi 11 kroggi; desmit krogds dsihwojot kristigi krodneeki, un weenā Schihds, kuschu sawu paschu swehtdeenu labi noswehtijot, bet stibschu apgahnot kristigu swehtdeenu. Ari bruhschds ar brandwihnu teekot katru swehtdeenu

strahdats, lai gan schee strahdneeki wisi kristigi ween.

Is Leel-Swehtes raksta „Batw. Aw.“: Gribu schē titai usshimet, ko pagabjuschā rudeni sagli pee mums isdarijuschu: Mas-Swehtes muischas arendatora lungam weenā nakti is stakka issagti tshetri sirgi, wehrtibā no 500 rubl.; zita kahdā nakti tai paschā muischā is lauka schkubna falmi issagti; saglis peekerts un nodots teefahm. — Pagasta skolotajam nakti us 24. oktobri sirgs issagti is stakka. Sagli stakka durwis, zil bija nomamams, ar stangahm lauschu, pee lam ari isleetojuschi daschas fehts widu atrodoschas nefasahgetas malkas pagales. Skolas nama fehtas widu tizis gan pulst. 2 pehz pusnachts redsets, ka kahds tani ar wehjlukturi stahw; bet kamehr skolotajs ar saweem nama laudim isgahjis ahra, kamehr ari sagli ar sirgu jaw bijuschu projam. — Wehtreneeke Meschapuiku fainneekam tikuschas issagtas wairat aitu. Wehlat tam pascham fainneekam pee Swehtes krodina, Wischkales muischas Smiltneeku mahjahm pretim, fenat Starpas krodinsch falkts, no sagla aishbraukts ratds eejuhgts sirgs. — Tapat ari Ahfineeku Tomu-Schulzu fainneekam esot pee minetā Starpas krodina sirgs aishbraukts. Saimneeks esot aishwedis tai deenā diwi wesusus labibas us Jelgawu un atpakal brauzot eegahjis minetā Starpas krodina, sawu puisti ahra atstahdams. Dsird stahstam, ka sagli puisti wedinajuschu krodina, ar eerumu, ka fainneeks winu fauzot. Geshlot puistis gan neklausijis, bet heidsot lizees tomehr peerunatees, un — kamehr puistis krodina, kamehr sirgs projam. Saimneekam ari esot is kabatas nauda isnemta. — Wehl japeemin, ka Silina meschafarga krona meschā atrasta weeta, kur, kà jazer, sirgu sagleem bijis winu ishtenais mahjoklis, jeb, ja atkauj teikt, ishtenais saglu puhnis. Tur, no kahda mescha zela pa lihsumainu tezinu tahku meschā ejot, war notikt kahdā koku beesumā, kur atronama weeta ar jauneem kozineem. Turpat pee weena, otra un wairat kozineem atronami no sirgu ehbinaschanas istaisti meeschu graudi; ari pee kozineem redsami daschadi sirgu fari, gan melni, gan fili, gan bruhni, kuri tur sirgeem bersejotees peekchruschees. Blatus ir pelnu tshupa, kur sirgu sagli ugumi kuhruschi, un tuwumā ari atrasta alus pudeles schitts ar usrakstu: „Bairisch Lagerbier“; tapat tur atrasts tuffschs papiris, pee kuras peelipuschas daschas filu swihnas. No wisa preekschaja nu skaidri wehrojams, ka minetā weeta sagleem bijuse par slepenu mischanas weetu. — Ne zil tahku no tabs paschas weetas pagabjuschā wasarā Wez-Platones Dimfu fainneeks atrada ari sawu sagto mantu. — Weztehwi stahsta, ka klauschu laikds flehtis tikuschas flehgtas ar mescha fargu atshlehu, t. i. koka atshlehu — un nekur netizis dsirdets tā so-gam, kà tagad. Dsels steeni un waren stiprās dselsu atshlehas nu wairs saglus nespēhji aisturet no winu breefmigojeem wasas darbeem. — Dsirdam, ka kahds fainneeks leekot stakka durwis zeeti aismuhret un buhschot list pee stakka seenas eeksch un ahropuses peetaist tilta trepes, lai sirgus pa tahm waretu stakki eewest un, kad wajadfigs, no ta atkal iswest. Tilta trepes buhschot buht no stakka seenas abejās pusēs atnemamas, lai sagleem nakti nebuhtu weetas, kur sirgus

ifwest. Sainneeks esot zaur tam bailës, ka lahds peesolijis wiinu drihsunã apmeklet un sirgus issagt.

Peterburga. Par scha gada sweizinaschanas zeremoniju jaungada deenã Seemaspili Bahzu Peterburgas awise dod plaschu apraftu: Wisi, kam til pils teesiba, steidsahs patlaufit Keisara eeluhgumam, dsili eepreezinati, ka Waldneeku pahri atkal war dabut redset galwas pilsehta un tur sawas laimes wehleschanas issagit. No pulkit. 10 fahkot bij redsamas, garã rindã, sposchakãs ekipaschas ritinajamees us Seemaspili, wedot ofizeerus, augstus walstewihrus, dahmas bagatõs, sposchas tualetes flehposchõs kaschõs. Ap pulkit. 1/2 11 milfigahs pils warenahs sahles israhbijahs gandrihs par masahm preeksch wisu weesu usnemschanas. Wapenu sahle bija eerahdita dahmahm, kuru jaunatã dala usskatija schihs deenas swehtlus par gaidamu pilseweesibu fahkumu un kuras lihgas un sposchas seemas-sefonas gaidischanã bija jaukalã jautribã. No pilsgalma pufes bija Kreewu apgehrõs noteikts un zaur to bija dota eespehja, israhdit briljantu, pehrtu un dahrgu swehrahdu leelo bagatibu. Brilljanti un pehrles gresnoja lakla rotu un koloschnikus, dahrgas ahdas dereja par eekantejumeem garajahm schlepehm is lepneem fantã, selta un sudraba audumeem, kas peeder pee augschminetã apgehrba. Feldmarschalu sahle stahweja Kreewu tirgotaji sawõs garõs, melnõs, selta isschuhtõs swahrõs, pa leelakai dafai ar goda medakeem pee lakla; tomehr pee scheem nopeetneem, garbahrdunungeem wareja manit, ka teem pilsgalma parkets ne-aprafts. Wisposchalais flats, zaur mundeeru bagatibu, mirdsoschahm swaigsnehm un platahm ordenu lentahm, bija Nikolaja un preekschahle, kur generati un ofizeeri bija sapulzjeschees. Starp pirmajem, kã arweenu, pirmo weetu eenehma Keisara swihte; bet wina jaw naw wairõs til leela, kã agrati, jo pehdejõs gaddõs daudsi no teem isbijuschji, bes ka Keisars wiinu weetas buhtu jaunus eezehlis. Starp generakeem ihpashu wehribu greeja us sewi generalleitnants Dewel, 1. Kaulasijas armijas korpusa komandeeris, schõ neredsets weesis. Dlgati ne kã 40 gadus Kaulasija sabijis, winsch ir dalibu nehmis gandrihs pee wifahm tureenes asinainahm kaujahm, lihds pat pehdejam Turku karam un jaw lahds 20 gadus winsch nefa faitõ sawu fashauto kreisofoku. Wina kruhti gresno kara ordeni; wiss wina isskats, pat apgehrõs, rahda, ka winam pils dsihwe swescha, un gandrihs ar brihnischanõs winsch luhlojahs us wisu scho sposcho, ne-aprafto flatu. Kã beedris winam war blakus stahtees warbuht tilai generalis Abramows, Ferganas gubernators, pee kura tapat peemina redsama no Kaulasijas un Widus-Asijas kareem. Karã pret Dihwu reisi Kreewu legerim nakti usbruka Dihweeschi, pee kam Abramows, toreis wehl palkawneeks, dabuja fihwu jobena zirteenu par galwu, kã ka winam no ta laika janefa galwã melna zepurite. — Wisur apweizinajahs us jaunus gadu; pasihstami, kas ilgi nebij redsejuschees, nezerot fatifahs schõ schinis lepnaõs telpãs, jo ari no tahleenes bija daschi ofizeeri un augsti eerehdni eeraduschees us scho swehtku deenu.

Pulkit. 11 eenahza komendants un zeremonijmeisteri un noteiza katram weetu un

kahrtibu. — Gestahjahs pilnigs klusums, jo jaw tuwojahs Keisaristais gahjeens. Wis-papreeksch soloja pilsefurjeri garõs farlandõs swahrõs, melnãs zelgalu bilkes un baltãs sekõs; tad nahza, is pa diweem weeni palak otreem eedami, lambarjunktur, lambarlungi, zeremonijmeisteri, selta isschuhtõs swahrõs; pehz teem — augstee un augstakee pilseerehdni, wirsjehgermeisteri, wirsjchtalmeisteri, wirshofforschneideri, oberchenki, oberhofmeisteri, wirskambarlungs Schreptowitschs, oberhofmarschals Marischkins un Keisara pilsgalma ministers grafs Woronzow-Daschlow. — Tuhlit pehz wineem gahja augstais Keisara Bahris. Keisara Majestetei, generala uniformã, ar Wladimira ordena lentu un ar Andreja ordena kehdi, wehl wareja manit atleekas no pehdejã nelaimes gadijuma. Keisareenes Majestete bija baltõs apakschwahrõs, ar silu uswalku, kura no pahscheem nestã schlepe bija eekanteta ar schermuli. Kalu gresnoja bagats kolõ, kura leelafahs pehrles mainijahs ar dimanteem. Kokoschniks mirdsjeja weendõs brifantõs. Leelknaõs Tronamantineeks bija sawas Utamana kasaku regimentes uniformã; leelknaõs Georgijs Melchandrowitschs — Preobraschenska regimentes uniformã. Leelknaõs Wladimirs weda sawu laulatu draudseni, leelknaõs Mariju Pawlownu, kura bija gehrbta sudraba isschuhtã, zaumu eekantetã uswalkã un schlepe, kolõs fastahweja is wairaf schnorehm skaiskato pehrtu. Leelknaõs Dlgai Feodorownai bija silsibda uswalks, Oldenburgas herzogeenei Eugenijai — farkansamta uswalks ar selta isschuwu-meem. Pehz winahm nahza wehl lahdi 20 leelknaõs un zitu waldneeku familiju lozekli; beidsot oberhofmeisterene knase Kotschubei ar pilsgalma dahmahm. — Tã gahjeens dewahs us pilsbasniizu, kur bija swehtku deewkalposchana. Pehz deewkalposchanas Keisara Majestetõs Petera Leela sahle peenehma ahrsemju suhtuu laimes wehsejumõs, un tad atgreesahs atpalak sawãs eekschejãs istabãs. Ap plst. 1 zeremonija bija beigta.

Peterburga. Netizami beskauniga usbruschana notifuse Wolgas-Kamas bankas kantori Peterburgã. Sahdas Franzuschu bankas artekstschiks pulkiten 3 pehz pusdeenas nonahk minetã kantori pehz leelaka pulka Wolgas-Kamas bankas atziju diwidendes. Winsch noschschahs pee galda, iskrattit wajadfigos papihrus. Paschã tuwumã stahw diwi smalki gehrbuschees lungi, runadami pa kreewiski. Tõ us reisi weens no wineem faka us artekstschiku: „Waj jums tur nenofrita tas kuponõs?“ Artekstschiks peeleezahs pehz domatã kupona, bet jautatajs winam is rokas israuj paõu atziju, 200 gabalus 83,000 rbl. wehrtibã. Taf artekstschiks apkehriõs wihrs un blehdim faker aif sklausta. Otrais laischahs projam, bet pee isejas durwim ari top sakerts. Abus smalkos kundsinus, kure us reisi wairõs negrib praft kreewiski, nu fahk tiridit, pee kam wini issaka, ka weens otram pilnigi sweschi. Wini esot Anglijas pawalstneeki, un taisni noseeds ap-laupischanas mehginajumu. Weens pat is-teiza, ka esot leelas muischas ihpashneeks Muxorkas tuwumã; winsch abrauzis Peterburgã sapirktees sirgus un bankã gribejis pahrdot premiju biketi (ko ari usrahda). Otrais gribejis eemih 2 kuponõs. No wifas istureschanahs war nogift, ka bij weikli blehschi. Winus nowed tuwakajã polizijas

namã, kur usnem protokolun un abus tehwinus apzeetina. Otrã deenã abi bija isbehguschji!

Odesa. Salamonfka zirkã 1. janwari iszehluschahs leelas isbailes zaur paschu kauschu wainu. Zirks bijis ispahrdõs un Tanti nupat gribejis ussahft sawu „казачок“. Tõ us reisi gallerijã lahds nogihbst, daschi eekleedsahs un leelee kauschu pulki no augschas dodahs lejã, ziteem pahri par galwahm; azumirkli manescha pilna un isejas durwis speestiu speeschahs. Musika par laimi fahk spehlet, Tanti gahda telpas sawam kazachok'am un daschi duhschigi wihrifeshschot, kã ta tahfakas nelaimes nenoteek. Un kadeht behga? Weltigs jautajums. Re-weens to nesin, bet ziti behg, es ar, un tadeht es ziteem laischõs wirsã? Waj tad publika reis nu newar nojehgt, ka tahda besprahtiga speeschahanahs un skreeschana wainiga pee wifas nelaimes un ka tahdi sakupastalas paschi sew un ziteem padara tahdu postu? Skreeschana un kleeegschana tahdõs atgadijumõs pilnigs noseegums, un it sewischki kã fauzamais „stiprais dsimumõs“, wihreeschi, isturahs til gehwi un bailigi, ka tihri kauns to apdomajot. Weenumehr peerahdijees, ka wislabakais ir: palikt feshschot, isturetees meerigi un nogaidit. Lai tatschu nepeemirft teatra namu degschanas Schwerinã un Meklenburgã. Veelherzogs un ofizeeri palika feshschot, kamehr publika pamafam ijahja is teatra, un tur teescham bega!

Harkowa. Par 27. dezembri tur notifuschõ trazi „Now. Brem.“ pasneeds schahdas fihkafas sinas: Pilsehtas walde flidetawu eerihkoshchanu atdod wairafscholitaieem. Schoseem flidetawu pilsehtas widu atdewa par 1300 rbl., kura summa jo leela, kad eewehro, ka ledus Harkowã, turahs, ja ilgi, 4 mehneschus. Arendators tadeht ari steidsahs ar flidetas atweherschannu un ee-ejas zenu nosajija us 15 kap. no perfonas, kas lihds schim nekad nebij notizis. Minetã deenã nu pulzinsch jaunekku, kuru starpã daschi bij eedsehruschees, raudsija eetikt par walti, pee kam sinams ar fargeem fanahza kildãs. Samajahs un wehlaf fahla kantees, pee kam jaunekkeem nahza paligã daudj sekku un amatneeku mahjekku. Galu galã — flidetawa un wiss inventars bij isnihzinats. Ar to wehl nepeetika, bet nemeerneeki wehl usmekleja arendatora dsihwolkli, lai ari to nopostitu; taf tas wineem isdewahs tilai pa dafai, jo polizija tos isklichdinaja un 8 apzeetinaja. Publika polizijai gan palihdsjeja pee nekahrtibu apspeeschanas, bet tomehr foti fa-ihguse par angstu ee-ejas zenu. — Generalgubernators tahs paschã deenas wafarã fa-azijnaja wifus fabrikantus un darbadewejus, teem atgahdinadams, saweem strahdneekkeem issklaidrot, kahdã postã war eetikt zaur peedalischanos pee nemeereem. Polizija un kawa spehks darischot sawus peenahkumus, un winsch, generalgubernators, bahrgi apspeedischt katru meera un kahrtibas trauzeschannu.

Harkowa. 29. dezembri p. g. jaunekki, straididami flidahm, pahrmainas deht fahla mehtatees sneega pilahm; sinams iszehlahs diwas partijas, un til laisligi nu mehtajahs sneegeem, ka ari sklatitaji no teem ko dabuja baudit. Kwartalneeks to eesklatija par kahrtibas ne-attautu trauzeschannu un tadeht mai-fijahs starpã; bet pahrdroschee puikas to ap-

fweizinaja neween sneega pikahm, bet ari egli fareem, ar ko flidetawa bij puschkota. Lihdſ ſchim ſchirtas partijas ſaweenojahs un polizijas eerehdnīs bij peespeests, wiſus aiſdſiht projam no flidetawas. Miſdſihtee leeleeem bareem nu ſtaigaja pa eelahm un ſchahdi tahdi blandomi teem peeweenojahs klahſt. Katrs jantajahs: „Ko tas lai noſime?“ Lihdſ pehdigi kahds eekleedsahs: „Schidus fiſt!“ Wiſt nu projam uſ Schidubwartalu, kur ari teesſham 16 namds eedauſtija logus. Bet kad tuwojahs kaſaku patruta, tad wiſt ſteigſchus ween iſtkihda.

Petrowa, Samaras gubernā. Aetu wezumun tur ſaſneegije ſemneeze Alſejewa, Zwanowka ſahdſchā. Wina jaw 131 gadu weza un pee tam wehl toti ſpirgta un weſeliga, ſtrahdadama wiſſmalſakos rokdarbus. Atmina tai toti laba un jobi wehl wiſi. Brihnams ari tas, ka Alſejewa ſtipri djehruſe, tiſai diwi gadus atpakat to atnetuſe. Wina dſemdejufe 20 behrnus, no kureem 2 dehli, 70 un 80 gadus wezumā, wehl dſihwi.

Abrahames ſinas.

Politikaſ pahriſtats. Scho reiſu pahrunaſim druſzin plaſchali tā ſauzamo kulturāſ lauru. Katolu partijas weetneekſ Reichenſpergers bija eeſneedſis Bruhſchu deputatu namam preeſchlikumu, ka kahdi walſts pamata likumu noſazijumi, ka apdroſchina tizibas brihwibu, tiktu atjaunoti, un to wiſſſch ihpaſchi darija tamdehl, lai katolu tiziba dabutu Bruhſija pilnigi brihwibu, ko ta kulturāſ kara bija ſaudejuſe.

Uſ ſcho Reichenſpergera eeſneegto preeſchlikumu atbildeja no Bruhſchu waldbibas puſes kultus miniſtris Goſſlers. Wina runa bija wiſzauri aſa un zeeta, it ihpaſchi ka pret eenaidneeku, ar kuru draudſſchanaſ naw domajama. Miniſtris Goſſlers ſtahjahn uſ tahdu pamatu, ka katolu baſnizai ne-efot nekahdas ſewiſchlas teeſibas pret lai-zigo waldbibu un ka no laizigās waldbibas eſot til ſchehlaſtiba un labſ prahts, ja ta weenā jeb otra ſinā atwehletu katolu baſnizai kahdas brihwibas. Laizigā waldbiba ſperſchot ſawus fokus katolu baſnizās leetā beſ eepreeſcheja ſahlguma ar pahweſtu. Ihpaſchi eewehrojami tee wahrdi, ko miniſtris Goſſlers runajis par atzelteem Boſenes un Melnes erzbiſkapeem. Miniſtris ſazijis, ka ſcho biſkapu apſchehloſchana newarot no-tikt, jo tahda apſchehloſchana buhtu pret walſts labumeem un no tagadejeem miniſtreem neweens neparakſtitu tahdu apſchehloſchanaſ rakſtu, ja to no teem pagehretu.

Uſ ſcho kulturāſ miniſtra Goſſlara runu katolu partijas wadonis Windhorſts dewa tiſ pat aſu atbildi. Wiſſch iſſazija, ka Wahzijas katoli ar kahdeem maſeem, no ſchehlaſtibas paſneegteem pahrgroſijumeem nekahd ne-apmeerinaſchotees. Wini uſ tam paſtahwot, ka katolu baſnizās teeſibas tiktu atjaunotas pilnigi tahdas, kahdas bijuſchās ee-preeſchu kulturāſ karam. Ja tagadejee miniſtri tam nepeekrihtot, tad warot eezelt zitus. „Ja tagadejais Wahzijas katolu maſakums wehl turpmal tapat ka lihds ſchim tilſchot apſpeests no ewangeliska wairakuma,“ tā Windhorſts ſazija, „tad Zuhſ galu galā iſpoſtiſeet Wahzijas walſti un lihdi ar to ari monarchiju!“

Schee draudu wahrdi naw tiſai tukſchi wahrdi. Domās, ka Wahzijas katolu daku

waretu atſchirt no ewangeliskaſ dakaſ un pirmo ſaweenot ſem Auſtrijas wirſwaldbibas, — ſchihſ domās no katolu puſes jaw daſchu reiſu puſtumschi iſſazitas. Wehl gan leeta naw tiſ tahdu, ka jaw nopeetni domatu uſ tahda nodoma zaurweſchana, tomehr, ka redſams, ari Windhorſts eerauga par derigu, brihdinat Wahzu waldbibu ar uſrahdiſumu, ka katoli galu galā waretu tertees pee pehdeja lihdselka, ja nekahdi ziti lihdselki teem wairſ nelihdsjetu. Kaut gan uſ otras puſes ſchim brihſcham ahrigi neko nebehdā par tahdu brihdinajumu, tomehr beſ wiſa eeſpaida tas nepalikſ, jo kad katoli pahrlēzinajahs, ka nekahdi meera lihdselki newar Wahzu waldbibu peespeest, lai eewehrotu katoli teeſibas, tad beſ ſchaubſchanaſ jaſaka, ka pee kato-teem toti weegli war eeſaknotees pahrlēzi-naſchanaſ, ka tagadejā Wahzu walſti katoli arweenu paliks par apſpeesto puſi un ka pahrgroſijums weenigi panahlamſ, kad ſcho walſti ſaſkalda. Kad tahdas domās reiſ eeſaknojuſchahs, tad nahkahs toti grehti, tahs atkal iſnihzinat.

Tā tad no abahm puſehm ſchoreis tā ſa-lot iſſchautſ wiſſ pulweris. Tomehr naw jadoma, ka kulturāſ kara atjaunſchana jaw ſtahw durwju preeſchā. Pawiſam otradi: ſchee aſee uſbruzeeni, ſchi nodeewoſchanaſ uſ abahm puſehm leekahs notikuſe ar no-luhku, lai preeſch ſewis panahktu labakus noſazijumus gaidamā meera lihgumā. Tas daſchahret notizis, ka meera ſarumu laikā karſch teel turpinats un ka ihpaſchi paſchās beigās, kad par meeru gandrihſ jaw weeno-juſchees, wehl publejahnſ uſ kara lauka pa-nahkt kahdu uſwaru, lai ar tahs palihdsibu weegli waretu zauri iſweſt kahdu pagehrejumu. Meera ſarunas tahdōs brihſchōs be-ſchi groſahs ap to, ka uſ kara lauka iſture-juſchees kara ſpehki. Jadoma, ka ari ſchim jaunakam kautinam Wahzu kulturāſ kara bijis tahds pats noluhks. Ja Wahzu wal-diba pawiſam nedomatu uſ meera lihgumu ar pahweſtu, tad Wahzu tronamantineeſs nemaſ nebuhtu nobrauzis uſ Romu, lai ap-mekletu pahweſtu.

Beſ tam wehl Biſmarck wehlahs meeru panahkt ar pahweſtu. Uſ tam winu ſklubina ſchahds zehlonis, proti ſozialiſtu likums, kuru drihſ wajadſehs pagarinat, bet naw zitadi reichſtagā zauri wedams, ka tiſai ar katolu partiju. Katolu partijas wadoni to ſina un tadehl wini tiſ zeeti un duhſchigi melle iſleetot tagadejo brihdi preeſch ſawu teeſibu apdroſchinaſchanaſ.

Wasankis Biontkowſkis, kaſ kahdu laiku atpakat Beplina uſdewahs, ka eſot nonahzis nokaut Biſmarcku, tagad tizis teeſats uo Danzigas teeſas. Drihſ iſrahdiyahs, ka wiſſſch bija melojis un zaur ſawu uſdo-ſchamu gribejis til panahkt, ka winu uſ wal-dibas rehſinu nowestu Berlinē, jo winam paſcham preeſch tahda zeta truhzis naudas. Par ſcho krahpſchanaſ mehginajumu ka ari par ſweſcha wahrda walkaſchamu un aplahret waſaſchanaſ wiſſſch nu tiſa nodots teeſai, kaſ winam tagad noſpreeduſe 8 mehneſchus zeetumu un 5 nedelas areſtu. Behz ſtrah-pes iſpildijuma Biontkowſkis tiſ iſraidits iſ Wahzijas robesſchahm.

Par Italiju runajot waram ſchim brih-ſcham paſneegt ſchahdas ſinas. Ar kahdeem noſazijumeem Italias waldbiba peebedroju-ſees Wahzijas-Auſtrijas ſabeedribai, lihdi

ſchim droſchi naw ſinams. Italias mini-ſterija lihdi ſchim par ſcho leetu ſinajuſe klufu zeest, kaut gan no daſchahm puſehm mehginajuſchi no tahs iſdabut taiſnibu. Ne-ſen daſchās Franziſchu awiſes ſneedſa ſinu, ka Italiya zaur mineto ſabeedribas lihgumu ne-efot peespeesta, palihdsset Wahziji karā pret Franziju. Tomehr pee tam palika ne-iſſklaidrots waj Italias ſtahwollis weens un tas pats, neluhkojot uſ to, kura walſts uſ-fahktu karu. Tagad nu Anglu awiſe „Teims“ no ſawa Berlinē ſinotaja dabujuſe ſinu, ka Italiya zaur ſawu ſabeedribas lihgumu ar Wahziju un Auſtriju eſot apſolijuſees pilnigi nepeedalſchanaſ, ja Wahziji un Auſtriji iſzeltos karſch pret kahdahn wal-ſtim. Schis ſinojums waretu buht taiſniba, tomehr tam azim redſot weens truhkums: proti naw ſazits, kahds atlihdsinajums Ita-lijai par tahdu iſtureſchanaſ apſolits.

Ugrakais katolu preeſteris Kampo, kaſ pahri gadus atpakat peenehma ewangeliku tizibu, ſino, ka jeſuiti ar pahweſta atkaju Watilana krahtuwes iſnihzinajuſchi wiſus papihrus un rakſtus, kaſ ſihmejahs uſ reiſ notikuſcho jeſuitu ordena atzelſchamu zaur pahweſtu Klemenſu XIV. Schinis rakſtōs bija atrodami iſſklaidrojumi, tadehl minetais pahweſts toreis atzehla jeſuitu ordeni. Lai-kam ſchee zehloni jeſuitu ordenam nenahkt par godu un tadehl rakſti iſnihzinati.

Franzija. „Balſ“ Originalkoſponden-zija. Pariſē, 28. (16.) deſembri 1883.

Schoreis, zeet. laſitaji, grihu ar Zums atkal druſku pa Franzijas lauleem pajelot, jo Franzija Zuhſ daudj atradiſeet, kaſ Zums Zuhſu mihtās tehwijās druwas atgahdina. Wiſur, kur tiſ eimam, mehſ atronam labi apkoptus laukus, wiſzaur mehſ ſaſtopam rihtigās nama mahtes un winahm lihdsās ſahrtwaidſites-ſeltenites, mahtehm pee darba palihdsot. Tagad tiſ es redſu, zil mehſ winahm parahdā, zil netaiſnibas mehſ wi-nahm eſam darijuſchi, domadami, ka winas ne-efot kreetras nama mahtes, kaſ neſj grihot, neſj protot wadit ſaimneeſzibu. Atſtaſſim ſchihſ nepateeſas, no muſſu kaimineem pret muſſu grihu eepotetās domas, jo ſchee tiſai ſin leelitees ar „eine deutsche Hausfrau“ un nebuht negrib eeſtatit, ka daudj zitu tautu nama mahtes nekahdā ſinā neſtahw tahm pakat.

Franziſchu ſewas ir toti ſtrahdigas un talab jaw agri no rihta uſ kahjahm, tā ka wiſſram un behrneem uſjelotees tehja, kaſija waj ſchokolade jaw kuhp uſ galda. Ja winai deenafſmeita, tad tomehr wina pati wehl kerſees pee darba, lai tai weenai wiſſ ne-buhtu jadara. Bet waj wiſas eeſpehſ turet kalpones? Dſihwe ir dahrga un ja ween kur war graſt atliſinat, tad to ari dara, lai ar' paſcham ka ſirgam buhtu jaſtrahda. Talab ne tiſ ween zeentōs, bet ari wiſzaur pilſehtās redſam Franziſchu ſewas un jaunawas wiſus ſaimneeſzibas darbus weenas paſchās pada-ram. Katru rihtu, ap to paſchu laiku, mehſ winas atradiſim, weegli rihta uſwalkā, kuplos matuſ weegli uſ palaufcha ſaſpraufſtus, iſtabas flautam, grihdu, logus un durwis maſgajam, tepikus peram u. t. j. pr. Kad wiſſ kahrtibā, tad tiſai pati nama mahte doma uſ ſewi un kad mehſ winu puſtundu wehlal eeraugam pilnā deenas apgehrbā, tad gandrihſ wairſ nepaſiſtama — jo, ſklaidreem wahrdeem ſalot, iſtabas meita pahrwehrtuſees leelmahtē!

It fewischi eewehrojama ihpafchiba ir Franzuseetehm tas ta fauktais „fchiks“ (chic), kuresch latrai Franzuseetei ta fazit jaw peedfimis. Bet las tad nu ir fchis „fchiks“? Bairal nelas, la ebrda, weikla, patihkama istureschanahs, kura Franzuseeti ne-atstahj, lai wina ari kur buhtu. Sedodat winaj gabalu kaliko, wina few usschuhs kleitu, pati pehz fawas modes, jo wina ir modes isdomataja, kuren apgehrbust, Zuh's nemas til ahtri nepamaniseet, ka uswalks no til prastas weelas. Wina sin netit ween winu patihkamu taifit, bet ari patihkami nest.

Franzuschu feewas koti mihlo behrnus un netaupa neta, lai til teem waretu kahdu preeku padarit. Talab tee ari weenadi us to labalo apgehrbti un ja meh's wafaras laika ee-eram kaut kahda dahrsä, tad taurinu pull's newaretu buht raibals, la fchee preezige, gawiledamee behrnu bari. Franzuschu behrni rikhtes nepasihst un wezaki tos pahrrahj ar labu, ja tee nerahtni. It ihpafchu wehribu wezaki greefch us behrnu peeklahjigu istureschanos, kalab pee-auguscheem teem naw wajadfigs nekahdu ihpafchu pamahzischanu fchini fina, nedf grahmatu par „smallu usweschanos“ — Franzusis jaw no majahm deenahm usaudsjet's par pilnigu kawaleeri, kuxam naw jakaumahs rahditees wisfmalaklas fapulz's waj weefibäs.

Wehl peeminama ir Franzuschu feewu taupiba. Nekur ta ne-isdos naudu weltigi, latru deenu wina eet pati us tirgu, wajadfigo pahrtiku eepirktees, teatri, konzerti un balles til teel reti apmekleti. Ditai wis tas noteel ta, ka wina nepaleel par fskopuli, par naudas ruhki un puhki un wajadfiga brihdi wina allasch parahda, ka winai laba firds un dewiga rofa.

Mehs sinam, ka wifas minetas teizamäs ihpafchibas jo leela mehra pee Latwju nama mahtehm atronamas; talab lasitajs reds, ka es winu ne-esmu peewihlis, teifdams, ka Franzija meh's daudf atronam, kas atgahdina mums muhsu mihlo tehwiu.

Bet tas naw wis! Walodas fina es sche esmu atrabis tahdu paschu lihdsibu. Pee mums gan wispahrigi doma, ka Franzija zitadi nemas neruma, la tikai mums pasihfiamo Franzuschu walodu, bet ta ir maldischanahs. Meh's atronam sche netikween islofnes, la pee mums, ar wiseem Maleneescheem, bet ari wehl pawisam fewisfklas walodas, kuras par peemehru Parisneeks, ihsto Franzuschu walodu, jeh, ta fazit, walodoscho islofni runadams, nemas nesaprotot. Schahda waloda ir par peemehru Bretonu waloda, kura Bretonija teel runata un, pehz wehstures pehtijumeem, esot zehlfuses is wezo, no Britanijas, tagadejas Anglijas, pasihsto Britu un tai peejauktas skeltu walodas.

Anglijas polizija nahkufi atkal breefmgahm noseedsibas nodomahm us pehdahm, jo wina esot isdibinajusi, ka atkal kahdi kaundari pahrnahkufi no Amerikas, gribedami isrihlot daschäs weetas dinamita sprahdseenus. Daschas personas jaw apzeetunatas, tomehr wehl naw skaidri sinams, zil tahm warbuht beedru un lihdsinataju, kas fchim brihscham wehl us brihwahm kahjahm un tadeht jo leela modriba un ismaniba koti wajadfiga. Wifas tahdas pilis un weetas, kur ween waretu domat, ka noseedsiba waretu tift isrihlot, teel stipri apwaktetas un fleepena polizija

strahda ne-apnikufchi pee wehl nesinamo kaundaru pehdu dsichanas, la ari pee ne-ustizamu perfonu usfraudsichanas un ta tad gan jazere, ka fchai modribai isdoses panahkt mehri un nogreest breefmas, kas warbuht bijufchas jaw deesgan tuwu.

Austro-Ungarija. Par deenastmeitu fpekawu Hugo Schenk wehl nahf schahdas sinas. Schenk's naw kahds prastis wihrs, bet aprinka teefas presidenta dehs, kas isgahjis zauri gimnasijai un mahzije's wehl daschas zitas leetas, bet wehlat palizis par fchwindleri. Sawas fpekawibas, no kuxahm kahdas 6 jaw peerahditas, winsch isdarjis pehdejä gada laika. Sawas ta fauktas bruh'tes winsch mellesis zaur fludinajumeem awis's. Ta ka prezibu peedahwaschana zaur awischi fludinajumeem Wihne koti aprafta leeta, tad us Schenkta fludinajumeem arweenu peeteikufchahs daudf feeweetes, un Schenk's imelleje's tahs, pee kuxahm zerejis atraft leelaku naudas summu. Ar tahdahm winsch tad tuwali eepasimees, un wehlat tahs us-aignajis us garaku isbrauzeenu waj zekojumu, pee lam fawai bruh'tei dewis padomu, ne-atstah't fawus naudas papihreus mahjäs, jo tur tos waretu issagt. Zekä Schenk's tad nowedis fawu bruh'ti kahda eepreefch isvedjetä weentuligä weeta, kur to nokawis un aplaupijie.

No Kineeschu semes. Schogad 2. janwari man gadijahs Misraunkles dsimtgruntneeku Pander Igu apmeklet, kas mani ar fawu kundsi it laipni usnehma, un te nu man kas sawads gadijahs, par to kahdu wahrdu teifschu. Ka dascheem jaw ir sinams, tad Pander Iga dehs ir Kihnas galwas pilsehta par profeforu un dabu 12,000 rubl. lones par gadu, kas faweem wezakeem ir neween wehstules fuh'tijis par Kihneeschu elku-tizibu un winu welnu darbeem, kahds speh's scheem wehl tagad ir par mahnu-tizigeem Kihneescheem; bet winsch ari ir atsuh'tijis Kihneeschu pufes, 3 elku-bildes un pat winu walodas rakstus. No winu walodas burteem es newareju gudris tapt, tee isflatahs la gatawi ehri un tomehr ir Kihneeschu tautas walodas burti, kas winu semä teel leetoti un zeeniti. No tahm 3 elku-deewu bildehm weens elks ir no wihreeschu un diwi no feeweeschu flakas, kas tahdi paschi isflatahs la Kihneeschu ar slihpahm un schaurahm azim, kas padebeschds sehdedami, leelahs fewi peelhgtees un fawu waru rahda. Wihreescha elka-deews rahda dsimigu, turpreti feeweeschu elku-bildes atkal mihligu gihmi. Wehstulä wehl stahw rakstis: Isgahjuscha gada, kad zaur leelu faufumu un faules karstumu, pee Kihneescheem esot daudf kaudis fasklimufchi un nomiruschi, tad winu garidsneeki fapulzi turedami, esot tais domäs weenjufchees, ka wifu to nelaimi tilai welns ween padarot un lai welnu drihsaf waretu aisdifht, tad kopä nospreedufchi tuhlin „jauwu gadu“ fwehtit. Un brihnams! Tuhdat pehz „jauwu gada“ fwehtischanas ari kauschu flimiba neween fahkufi masinatees, bet ari pagalam isnihtufi, par to nu wifä koti preezajufchees. Kad Giropeeschi teem teikufchi, ka wif's tas nahlot zaur auksto laiku, kas tagad pahrmihdamees esot eestahjees, tad wini par to tikai netizedami smehjufchees. Domehr, ta profefors wehl peemin, tee isglijhtotee Kihneeschu, kas angst-fkolu apmeklejet, tahdeem neekeem wairs notizot. Sbrg.

Rigas Latweeschu Beedribas Sinibu Kommissija.

Sinibu Kommissijai ja-ispilda Rigas Latweeschu Beedriba jo eewehrojami usdewumi. Wina ir diwu fwarigako beedribas mehru wezinataja. Winai peenahkuls „derigas sinaschanas“ un „wifadu gara awgajmofchanu“ isplah'tit starp Latweescheem. Bet tam wina gahda pah'r palihdsibas fneegschamu Latweeschu studenteem un ta palihdi pee beedribas statutu § 1 p. 2 mineta mehru panahkschanas, proti „peepalihdsjet truhkumu zeesdameem“.

Palihdsibas lauka Kommissijas darboschanahs bija jo selmiga isgahjuscha gada. No jauna gada wifitu atpirkschanahs fanahkufi nauda, „Baltijas Wehstnescha“ un „Bals“ administrazijas dahwanas un Luteru fwehtkeem par peeminu falasitais kapital's dewa Sinibu Kommissijai eespehu, isgahjuscha gada fneegt palihdsibu leelaka mehru ne la agrakds gadd's. Isgahjuscha gada isdalija Latweeschu studenteem Terbatä 500, Peterburgä 150, Maslawä 150 un Rigas politeknika 250, kopä 1050 rubtus. Pawisam no 1876. gada, kad Sinibu Kommissija fahla fneegt palihdsibu Latweeschu studenteem, lihdi fchim no winas isdaliti 3,800 rubti. Schi nauda neteel dahwinata, bet til aisdota bes prozenteem lihdi studijas beigahm un lihdi tam laikam, kad palihdsibas fanehmeis spehs atmakfat. Atmakfata nauda teel atkal isleetata preefch palihdsibas fneegschanas. Tahdu kahrtibu Sinibu Kommissija eeraudisjusi par jo derigako. Jo wispirms nawa nekahda eemefla, pilnigi dahwat studenteem pasneegto palihdsibas naudu, jo pehz mahzibas beigschanas il katram drihsaka waj wehlatä laika buhs eespehjams, pa mahzibas laiku fneegto palihdsibu atmakfat. Dirkahret, eewehrojot to, ka Latweeschu tauta nawa apbalwota ar fafaules bagatibahm un ka palihdsibai pasneegta nauda teel falasita zaur to tauteeschu artawinahm, kam pascheem daschreis jakaujahs ar truhkumeem, katra godiga wihra peenahkums ir, to naudu, fo winsch fanehmis par palihdsibu pee mahzibas beigschanas, atkal atdot tam pascham mehram, lai ari ziti bauditu tos labumus, kureus pat's baudijs. Un treschlahrt zerams, ka pee tahdas kahrtibas ne-iffes palihdsibas awots, bet turpretim ka Kommissijai ilgadus palihdsibas spehja augs, jo pee atmakfatahm naudas summahm nahks ilgadus jaumas dahwanas flah't. Tif reids gadijums, par peemehru kur palihdsibas fanehmeis mirst, teel par nespehjeeku, waj nokliht no taifna zeka, aisdota nauda ees pasufchana.

Tagad jaw daschi palihdsibas fanehmeji beigufchi fawu mahzibu, ta ka zerams, ka drihsä laika data no aisdotahs naudas atpakal nahks. 100 rubli jaw atpaka' makfati.

No daschahm pufehm ir isteikti padomi, lai nodibinatu no eenahkufchahm summahm pastahwigu palihdsibas pamata kapitalu, no kura prozenteem palihdsiba tiftu fneegta. Bet tahda kahrtiba neleekahs wis buht ihsti deriga. Jo peenemot to, Kommissijai nekad nebuhtu bijis eespehjams, tahda mehru fneegt palihdsibu, la lihdi fchim. Ja par peemehru wifu eenahkufcho naudu atdotu us prozenteem un pat dabutu no tahs 6 procentus, tad Kommissija tagad waretu pasneegt schini gada til kahdus 200 rubtus, un agrakds gadd's daudf masakas summas. Bet ar tahdahm majahm

fuimnahm gandrihs ne lā nebuhstu lihdsfets. Bajadsiba pehz palihdsfibas ir jo leela un steidsama. Tadeht tagad nemas nāwa eespehjams, domat us pamata kapitāla krahščanu preešč nahfameem laikeem. Zapolihdsf tuhliit bej karweščanahs. Jo reti atrabihs tagad starp Latweešču studenteem turigu wezaku dehlu. Leelakai datai jakanjahs pa mahzibas laiku ar truhkumeem un maišes raišem. Un starp ūšeeem mantas truhzigeem sinibu mahzēkeem atronahs garā jo bagati apdahwinati un jo zentigi jauneklī, kuru energija un sinasčanahs kahrība jaw pahrawarejuščas daschuš dšihwes gruhumus. Bet ūšo spehki pastahwigā, gruhā zihninā maišes deht teel ūtrihiti, gurdinati un nospeesti. Daschs kreetns un zentigs jauneklīs ir bojā gahjis bejzeribu zihninā maišes deht. Zil laimigi ir tur zitu tautu dehli, kuweem laime jaw ūmaidijusti behrna ūšuhpoli un kas war zenstees un dšihtees pehz augstahs isglihtibas, nelaweti un ne-apgruhwinati no ikdeenisčas maišes behdahm. Tadeht Latweešču tautai peenahkahs paligā nahkt ūawai jaunai audsei, tai palihdsfet dšihwes gruhumds, to pabalstīit katra ūnā. Tas jadara Latweešču tautai pašhusturesčanahs deht. Jo bej mahziteem wihreem neweena tauta newar pastahwet dšihwes zihninds, nespehji attihstīit ūawas gara un dwehseles dahwanahs, newar tikt pee gaismas, turibas un goda.

Wišu to eewehrojot, Sinibu Kommissijai ja-atmet domas us kapitāla krahščanu. Jo kamehr pee rubla rublīs krahjahs, daschs kreetns Latweešču jauneklīs war bojā eet zihninds maišes deht, waj spehki nogurīs atūazitees no mahzibas pabeigščanahs. Turpmati, kur Latweešču turiba wairak buhs peenehmusees un mahzito Latweešču wihru ūkaihs buhs leelaks, ne lā tagad, nebuhstahdas nepeezeeščamas wajadsibas, palihdsfību ūneegt, lā tagad. Un otrkahrt tagad aisdota nauda, lā jaw isskaidrots, nahks atpatat palihdsfības kase, tā ka teesčanam ašween buhs kahas pamata kapitāls preešč palihdsfības pašneegščanahs.

Buhstu wehlejams, ka Latweešču tauta peegreestu ūawu nopeetnu wehribu R. V. B. Sinibu Kommissijas gahdasčanai Latweešču jaunajai audsei par labu, un tai nahktu paligā katra ūnā. Neweena artawina netīks ūmahdeta. Jo Latweešču tauta war tīk dot artawinas. Bet no lahju pilitehm ūastahw juhra un no ūintu tuhktosčanahm artawinahm ūanahkt prahwi kapitāli.

Beedribas otro mehri weizinajot, Kommissijas darbības lauks ari issteepahs ahrpus beedribas nama muhreem un winas darbiba nahkt wīfai tautai par labu. Jo Kommissija it ihpāšchi strahda pee Latweešču walodas, wehstures, mitologijas, teiku, tautas dšeesmu un zitu tautas garigu mantu ispehtisčanahs. Tā wina apšpreeda isgahjuščā gadā no Bielenstein lga latwīski tultotos teesu likumus, R. Fr. Watšona rakstu pahrawarejušču walodas zēščanahs no Slawu-kreemu walodas un pahrawarejušču un Slawu walodu darbību pee Latweešču walodas, Bielensteina kunga rakstu pahrawarejušču walodu un kristigeem ūajehgumeem, Bertho wahrdnu krahjumu, kas ūlmana wahrdnizā truhkti, A. Webera plaschu isstrahdajumu pahrawarejušču rakstību (ortografiju). Šis isstrahdajums pehz Sinibu Kommissijas nolēhnuma tīks nodrukats isdodamā „rakstu krahjumā“.

„Rakstu krahjums“ atronahs wehl drukā Sieslaka lga apgahdajeenā. Drukasčanahs pabeigščanai bija raduščees, deemschehl, daschi ūšlehrsī, kuri tīks pahrawareti. Rakstu krahjums buhs deesgan prahwa grahmata, kahdas 10 drukas loksnes beesa.

Isgahjuščā gadā Sinibu Kommissijai tika eesuhstitīi ūšahdi raksti: „pahrawarejušču krahju eerasčanahm“ no Reku Fritscha, „mahzīzības atleekas“ no ūlkschua Sunduka, „Beiträge zu Mannus Wörterbuch“ no Bertho (2 ūhthijumi), „pahrawarejušču wahrdnu rakstību“ no J. Wallrata. — Bej tam atronahs Kommissijas glabasčanā bagats krahjums tautas dšeesmu, mihllu, teiku, pasaku un daschu rakstu pahrawalodu, eerasčanahm, wehsturi u. t. j. pr., kas pa datai usnemts isdodamā rakstu krahjumā, pa datai wehl gaida us isleetasčanu.

Daschas dšihwes leezības rahda, ka Latweešču tauta eet zeescheem joleem us preešču. Turiba, prahwa apgaismosčanana un lihds ar to tautības atšihščana, pašchu tehwa un mahtes walodas zeenisčanana stipri peenehmuschahs Latweešču starpā. Latweešču tauta prasa, ka wīnu atšihu un zeenitu par tautu. Bet katrai tautai wajaga preešč pastahwības kreetnas literaturas, kura parahdahs tautas gara un dwehseles dahwanahs, kura atšpoguhojahs tautas pagahjuščo laiku peedšihwojumi un nahkamo laiku zerības, kura apmeerina tautas ilgoščanahs pehz dšihwes idealeem, pehz prahwa apgaismosčanahs un dwehseles isdailosčanahs un isglihtosčanahs. Latweešču tautai nu ir gan bagats literaturas mantojums no tehwu tehweem, proti tautas dšeesmas, mitologija, teikas, pasakas, parunas, mihllas, eerasčas u. t. j. pr. Šis mantojums ir tīk bagats, lā reti kahdai zitai tautai. Bet wīfa ūšchi bagatā manta gut pa datai wehl nezilata, pa datai pašlehta, apputejusi, apruhsejusi. Un kas wīnu zehlušchi pee gaismas, bijušči Melatweešči. Latweešči pašchi wehl mah strahdajušči pee tam. Tapat ari jaunlaidu literatura nawa peenahzigi aplopta.

Tas nu gan ir loti behdigi, bet tomehr nawa leelams Latweešcheem par wīnu. Latweešči tīk tagad ūahkt nahkt pee prahwa apgaismosčanahs un mahsas isglihtības. Tadeht wīni newareja jaw radīt bagatu jaunlaidu literaturu. Otrkahrt pašcheem Latweešcheem nawa neweenas literaturas, walodas un wehstures pehtitaju beedribas, kahdas zītahm tautahm ir pa desmitahm. Wīnai truhkti widutscha, ap kuru pulzetos rakstneeki, sinibu wihri, dšeesmineeki u. t. j. pr. un kur ikkates zentigs tautētīs atrastu pamahzību, usmudināšanū un darba weizinasčanū.

Eewehrojot ūšo truhkumu tautas dšihwe, Sinibu Kommissija zeeschi apnehmusees, zil eespehjams, mineto robu pildit, kamehr Latweešcheem buhs pastahwigas rakstneezības, walodas un wehstures pehtitaju beedribas. Bet wīna tīk tad warehs zil nezil ispildit ūawu apnehmumu, kad wīfi Latweešču mahziti wihri un wīfi ziti zeenijami tautēšchi, kam ruhpa Latweešču tautas garigā attihstība, wīnai nahks paligā. Wīspīrīs tas buhtu to wihru peenahlum, kas dabujušči augstskolās augstako prahwa isglihtību, tad ari wīseem teem wihreem peeklahotos, kas garigi strahda pee tautas isglihtības, lā rakstneekem, skolotajem, pagasta ūkrihwereem u. t. j. pr. Lai neweens nedoma, ka wīnsch buhtu ne-

špehzigs lihdsstrahdat pee dšichena darba. Tas gan buhs ikkaram eespehjams, noklausit un uskrihtit kahdu tautas dšeesmu, teiku, pasaku, mihllu, sakamo wahrdnu, usšihmet kahdu tautas eeraschu, krahkt kahdus ūewiščkūs Latweešču wahrdus un teikumus, lasit wezus naudas gabalus un daschuš ūenatnes leezineekus, apšpreešt kahdu grahmatu u. t. j. pr. Pagasta ūkrihweri un pagasta teesas wihri atkal waretu ūinot pahrawarejušču teesas walodu un juridigeem termineem, to Latweešchi leeta. Ziti atkal zaur naudu waretu weizinat Sinibu Kommissijas darbūs, jo pee tautas dšeesmu, daschadu rakstu un zitu Latweešču tautas gara dahwanu isdosčanahs un drukasčanahs wajaga naudas. Tā par peemehru muhšu zeen. tautētīs Barona lgs Mastawā sakrahjis 40,000 Latweešču tautas dšeesmu, kuru drukasčanana mahsatu pahrawa tuhktoschu rublu.

Lai Sinibu Kommissijai ari buhtu zil nezil eespehjas, naudas ūnā ūawu peenahlumū ispildit, tad Rīg. Latw. Beedribas rīnas wihri tūšija eewehrojumu špreedumu, proti, ka wīfi beedru nauda, kas tīktu eemasata no Sinibu Kommissijas lozēkeem, kas dšihwo ahrpus Rīgas, nahkt par labu teem mehreem, kuru mineta Kommissija weizina. Lai nu ūšis nošpreedums nepalīktu par mehmu burtu, bet par ūwehtību nešochu darbu, gan deretu, ka wīfi Latweešču mahziti wihri un wīfi ziti, kas grībetu palihdsfet pee Latweešču literaturas weizinasčanahs un Sinibu Kommissijas mehru panahščanahs, eestahtos Rīgas Latweešču Beedribā par beedreem. Us wīnu wehlešchanahs Sinibu Kommissija gan nelawetos, tos usnemt ari par ūaweem lozēkeem. Beedru nauda nawa augsta, proti 3 rubli par gadu, bej tam pee eestahščanahs jamahsa 50 kap. eestahščanahs naudas*). Bet ja daudsi eestahtos beedribā, tad ilgadus prahwa naudas summa buhtu Sinibu Kommissijai pee rokas.

Saprotama leeta, ka ūšee beedri hauda wīfas beedru teesības. Bej tam wīneem tīks peesuhstitīi par wēlī no Kommissijas isdodamee „rakstu krahjumi“.

Senaki Rīg. Latw. Beedribai bija daudsi Meridšineeku par beedreem. Bet tee pamaham atkrahpahs, tadeht ka newareja dalību neimt pee beedribas dšihwes un preešeeem un ari zītadi parahditees par derigeem beedribas lozēkeem. Bet turpmati tas zītadi buhs. Wīni buhs derīgi lihdsstrahdneeki pee tautas garigas pazēščanahs.

Tadeht ir žerams, ka peedalisčanahs nebuhš remdena un gēhwa.

Pahrejt us Sinibu Kommissijas eeschejeem darbeem, jāsaka, ka gada laikā tai bija 12 ūapulzes. Par preeščneeku bija — A. Webers, rakstu wedeju — R. Purinšch, musejas pahrawinataju — A. Spunde, ūwehtdeenas skolās, lasama galda un bibliotēkas pahrawluhu — J. Kalnīnšch, delegatu teatra komitejā — P. Pławeneeks, par isskaidrosčanahs wakarū waditajem: J. Groswalds, R. Kalnīnšch, J. Kalnīnšch, J. Laube, G. Paffits, P. Pławeneeks, A. Spunde un A. Webers.

Gada ūapulze no 8. dezembra ūš. g. tika eezelti us nahloscho gadu par preeščneeku

*) Preešime no rebalzijas puses. Kad wehlotos palīkt tabda ūnā par Rīg. Latw. Beedribas un Sinibu Kommissijas lozēki, tas waretu uskot ūawas wehlešchanahs Kommissijas preeščneekam, adwokatam A. Weberam, Rīgā, Raku eelā Nr. 9. Ja beedru nauda tuhliit tīktu lihdsuhstitīta, tad beedru lahrtis tīks peesuhstitīta.

